

Camp

Cultura

El rector poeta que va difondre el nom de Vallfogona de Riucorb

Francesc Vicent Garcia va ser curat (rector) durant 16 anys. El poble vol recordar-lo en els 400 anys de la seva mort amb nombrosos actes

Francesc Vicent Garcia només va exercir de rector en aquesta parròquia de Vallfogona. FOTO: ÀNGEL JUANPERE

ÀNGEL JUANPERE
VALLFOGONA DE RIUCORB

Compta amb només 77 habitants censats, està en un extrem de la demarcació de Tarragona –tocant a la comarca de l'Urgell– i té un balneari d'aigües termals. Vallfogona de Riucorb és un petit poble de la Conca de Barberà lluny de les principals rutes, no és un lloc de pas. Però hi ha un personatge que en el segle XVII –i posteriors– va divulgar arreu el nom aquest municipi. Si diem el nom de Francesc Vicent Garcia pocs sabran qui era. Però si s'esmenta al rector de Vallfogona la cosa canvia. Va ser el poeta més important del barroc català i capella durant 16 anys d'aquesta parròquia –fins que va morir–. La seva memòria està estesa per tot el nucli urbà. El proper any es commemoraran els 400 anys de la seva mort. I Vallfogona vol recordar el seu personatge il·lustre amb un seguit d'actes, alguns dels quals van començar el mes passat amb la presentació de la nova imatge del rector, obra de l'il·lustrador Ignasi Blanch.

Fou un personatge de verb fàcil i ocurrent, versificador empedreït, d'ingeni singular i amb l'acudit sempre a flor de llavis. Excels poeta del barroc català. Distingit per bisbes i nobles de l'època. Una gran quantitat d'anècdotes parodiant les facècies del rector han circulat de boca en boca per tota

Fins fa poc es pensava que havia nascut a Tortosa. Ara se sap que va ser a Saragossa

Catalunya, fet que sens dubte coadjuvava a mitificar la figura del doctor Francesc Vicent Garcia, més conegut com el rector de Vallfogona.

Si hi ha algun indret a Vallfogona que representi més la vida de Francesc Vicent Garcia és, sens dubte, l'església gòtica de Santa Maria. Hi arribà el 1607 després de guanyar la plaça de rector. A l'entrada al monument, un mural recorda la figura d'aquest poeta. Dins hi ha el Centre d'Interpretació del rector de Vallfogona, inaugurat el 2009 –ara està previst actualitzar la informació–. Són dues sales –antigues capelles– on hi ha plafons que recullen la vida i l'obra d'aquest personatge. També s'hi troben les escultures del rector i del seu escolà Pere. No hi ha cap peça d'aquella època, però es pot seguir molt bé la trajectòria d'aquest poeta i la seva relació amb diferents punts de Catalunya.

L'única peça que perdura d'aquella època –i que està guardada– és la relíquia de Santa Bàrbara. La capella del mateix nom es va con-

156

● obres va escriure el rector de Vallfogona, totes en català. A la Biblioteca de Catalunya es conserven més d'un centenar de manuscrits seus.

80

● anys fou el temps en què la seva obra només va ser manuscrita. La primera publicació del seu treball és del 1703, quan ja havia mort.

sagrar el 1617 i el 19 d'abril de 1623, Francesc Vicent Garcia va rebre, al peu de l'lit, la relíquia consagrada procedent de Roma. La capella es va destruir durant la Guerra Civil i només es conserven dos fragments de columnes, recorda Modest Corbella, un dels membres de la comissió de l'Any del rector de Vallfogona.

Un personatge molt lligat al rector és l'escolà, el Pere. El va trobar quan el nen tenia sis anys al camí de Tàrrrega. El va acollir a la parròquia per ajudar-lo fins que va morir, als dotze anys. El rector va voler que el seu ajudant fos enterrat a la parròquia, al costat de la pila baptismal, com així es va fer. El rector, fins i tot, li va dedicar dues dècimes. El poeta, en canvi, ho està al cementiri dels preveres de la parròquia.

A la mateixa plaça, en un lateral de l'església, hi ha un monument en relleu. Però la presència del rector és arreu del nucli urbà, amb quinze murals de ceràmica on es reproduïen fragments dels seus poemes. També dona nom a la casa de colònies.

Modest Corbella és conscient que la gent no ve expressament pel rector, «però la que arriba n'ha sentit a parlar i s'interessa per aquesta figura, molt present al llarg del nucli urbà».

Contactes amb altres poblacions

La comissió organitzadora de l'Any del Rector ja s'ha posat en contacte amb altres poblacions amb les quals tingué relació Francesc Vicent Garcia al llarg dels seus 45 anys de vida. Una d'elles és Girona –a través de la seva universitat–, on el rector va exercir de secretari del bisbe Pere de Montcada. També amb l'Arxiu Bibliogràfic de Santes Creus. En aquest monestir, el primer abat temporal, Josep de Barberà, fou